

Kardinal Fesch, maatte det aabenbart være gennem dennes svejtsiske Fader og ikke gennem hans korsikanske Moder, medens det omvendte, som paavist, var Tilfældet med Napoleon.

Til Frankrigs berømte Kejser stod Hauser altsaa, selv under Forudsætning af, at de i Kardinal Fesch havde en fælles Slægting, sikkert ikke i noget egentligt Slægtskabsforhold.

Jens Abrahamsen Plougs optegnelser.

Meddelt af Rektor **A. E. Erichsen.**

Ved velvillig imødekommenhed af konsul og cand. juris Frederik Hansen i Stavanger har jeg faaet anledning til at benytte det manuskript, hvoraf uddrag her skal leveres. Det udgjør en temmelig tyk bog i oktav og er med undtagelse af et par blade i slutningen skreven med Jens Plougs egen haand. Ploug begyndte sine optegnelser den 27de mai 1718, da han som maanedsløitnant ombord paa fregatten „Kronjagten“ laa ved Magø ikke langt fra Fredrikshald. Han fortsatte dem uafbrudt lige til 1739, aaret før sin død, idet han paa sine mange reiser sees at have ført bogen med sig. Særdeles merkelige oplevelser har han ikke at berette. Uagtet han saalænge opholdt sig paa flaaden i umiddelbar nærhed af krigsskuepladsen, synes han aldrig selv at have været i ilden. Men hans optegnelser om krigsbegivenhederne i 1718 og 1719, navnlig om søtræfningerne paa Idefjorden, er alligevel ikke uden interesse og kan supplere, hvad der hos H. G. Garde og andre forfattere læses derom.

Det her meddelte uddrag udgjør omtrent en tredjedel af det hele. De udeladte partier indeholder dels gudelige betragtninger dels notiser om udenlandske begivenheder og forfatterens formeninger om den europæiske politik, som han i sine senere aar sees at have interesseret sig meget for. Endvidere er udeladt de nøiagtige optegnelser om vind og veir, som dagbogen indeholder for hver dag i alle de aar, hvori Ploug foer tilsøs. Paa nogle steder har jeg forkortet forfatterens altfor omstændelige fremstilling; saadanne steder er satte i klammer. Originalens retskrivning er ikke beholdt undtagen ved egenavne.

Min farfaders fader ved navn *Jakob Nilsen* boede og døde vel ved alder som en proprietær paa en gaard, liggende paa Vigsiden noget søndenfor Koster, kaldet Melkerø.¹⁾ Hans ældste søn, min farfader, hedte *Jens Jakobsen* og fulgte med amtmand Adelaer²⁾ (efter hans eget begjær til den gl. Jakob Nilsen, af hvilken han var en særdeles god ven) til Kragerø, hvor han var hans fuldmægtig i nogle aar, indtil han giftede sig med min sal. farmoder *Sara Abrahamsdatter Ploug*, og siden den tid var borger udi Kragerø og førte som skipper til hans død et skib for sal. amtmand Adelaer. Han døde i Kragerø omtrent det aar 1678 eller 1679, saavel som hans kone et aars tid tilforn.

Min fader, kaptein *Abraham Jensen Ploug*, var født i Kragerø i novbr. maaned 1675 og døde i Fredriksstad 1719.³⁾ Min moder, *Anna Margrethe Simensdatter*, født i Kragerø d. 8 Martii 1680 og død sammesteds aar 1727.

Mine søskende var efterskrevne: *Marichen Abrahamsdatter Ploug*, født aar 1700 omtrent i juni maaned, gift med *Bertel Lange*, forhen organist i Kragerø en 10 aars tid, mens nu organist udi Bragenes. Dernæst *Katharine Abrahamsd.*, som var gift med Sr. *Jens Pedersen* i Kragerø, borger og kirkeverger sammesteds, født 1702 og død i Kragerø den 10 april 1725.⁴⁾ *Simon Peder Abrahamsen Ploug*, født i Kragerø 1704 og død sammesteds aar 1726. Og: *Sara Abrahamsdatter Ploug*, født aar 1713 pinsedag.

A^o 1699 d. 7 martii gammel stil, klokken 5 om morgen er jeg *Jens Abrahamsen Ploug* født til denne syndige verden, og blev kristnet d. 12 af samme maaned i Kragerø kirke i Norge, og var det ældste barn.

A^o 1704 kom jeg i skole i bemeldte by, og gik saa i skole til 1707, da jeg gjorde med min fader min første reise paa London i England. Ved hjemkomsten blev jeg atter holdet i skole.

¹⁾ Tanum sogn i Baahuslen.

²⁾ Amtmand Nils Sørensen Adelaer (Adeler), død i Kragerø 1694.

³⁾ Han nævnes i Lassens Norske Stamtavler side 69 som fører af skibet „Anna Katharina“.

⁴⁾ Disse tidsangivelser gjælder Katharina.

1708 gjorde jeg nok 2de reiser paa London med min fader, og ved hjemkomsten blev holdet i skole.

1709 gjorde jeg 3de reiser med min fader paa London i Engeland, og i vor 3^{die} og sidste reise blev krigen imellem Danmark og Sverrig deklareret. Om vinteren igjen blev jeg holdet i skole.

1710, 1711 og 1712 gjorde vi kun 2de reiser paa samme London i Engeland, formedelst convoyere var ei at bekomme.

1713 gjorde vi en reise paa Engeland. Samme reise blev jeg sat i skole der hos en navigationsmester ved navn Smith udi september maaned for at lære det engelske sprog og navigationen.

1714 gik jeg i skole i London og lærte at læse, skrive, regne og bogholderiet paa engelsk.

1715 lærte jeg i ditto skole navigationen, astronomiet, solskiveriet og Euclides. Iaar skede en total og central formørkelse til London.

1716 til martii maaned lærte jeg paa astronomiet og algebra.

1716 d. 8 martii gik jeg fra London, og samme dag blev 2de grever halshuggen, og d. 9de ditto kom jeg til Rotterdam i Holland. D. 11te ditto kom min fader til mig i Rotterdam fra Dort. D. 23de martii fore vi fra Dort og kom samme dag til Targow og kom saa dagen efter, d. 24de, til Amsterdam og logerede hos vores fætter stadschirurgus *Gjert Ploug*. A^o 1716 d. 2 april gik vi fra Amsterdam, og d. 4de ditto kom vi til Harlingen i Frisland med en smakke. D. 10 ditto gik vi derfra, og d. 13de kom vi ind ved Mandal i Norge. — Samme aar i mai maaned kom jeg i tjenesten og foer med kommandør *Bille* paa orlogsskibet *Beskjærmeren* og forrettede kadets tjeneste, til vi kom ned til Kjøbenhavn, og da fik jeg min ordre i augusti maaned for kadet af admiral Sehested. Var saa ude med obenmeldte kommandør *Bille* paa *Beskjærmeren* til november maaned, da vi lagde op med skibet.

A^o 1717 til d. 20 martii gik jeg paa det kongelige søakademi i Kjøbenhavn, blev saa d. 20 ditto kommanderet af schoutbynacht *Rosenpalm* ombord paa orlogsskibet *Lovisa*, som han selv førte,

og var derpaa til i augusti maaned, da jeg af bemeldte schoutbynacht blev kommanderet at afgaa fra Lovisa, som laa ved Stevns, og til orlogsskibet Pr. Vilhelm, som da laa paa Khavns red og skulde gaa til Norge med ditto schoutbynacht. Kom og straks derefter op til Norge, straks efterat Tordenskiold havde voren for Strømstad. Den 30te af november maaned passerede den underlige seilads med os paa Pr. Vilhelm, Fyen og Løvendals Galei udenfor Straaholmen, hvor vi nær havde voren borte baade med skib og folk, havde Gud ikke besynderligen hjulpet os.

1718 i januarii maaned, da skibene laa i Stavern. blev jeg af viceadmiral Rosenpalm kommanderet at ligge iland i Larvigen, hvor jeg laa til d. 16de mai, da jeg fik min kadetordre at ombord træde paa Kronjagten¹⁾, som laa i Magø²⁾ og førtes af obenmeldte viceadmiral Rosenpalm. Sidst i mai maaned kom Pr. Vilhelm og Oldenburg her op til os fra Khavn. Eskadren her oppe i Norge den tid var sterk, som efter følger: Jagten Kronen adm. skib, Pr. Karl, Ditmersken, Oldenburg, Island, fregatten Pommern, Søridden, Hvide Falken, Raa, Løvendals Galei, skjøtskibet Hjælperinden, Hjælperen, Archa Noah og Kronprinsen foruden 7 galeier. I junii maaned gik orl. skibene Prins Karl og Oldenburg til Khavn igjen. I julii maaned kom ditto 2de skibe herop igjen. Sidst i junii maaned fik min fader galeien Fredrik 4^{tus} at føre fra Kristianssand.³⁾ D. 18 julii blev jeg avanceret til løjtnant paa flagskibet med admiralen. D. 18de havde vi et godt veir, vinden S. V., men blæste sterkt, og blev jeg til Rosneskilen med taugverk og andet til fartøierne, som skulde trækkes over land, kommanderet.⁴⁾ Idag skede en liden attaque med os og Svensken opved Fredrikshald. Jeg kom ombord igjen kl. 6 om aftenen, og da blev opheiset et hvidt passiarflag, og skede her conseil af cheferne.

1) D. e. fregatten „Kongens Jagt Kronen“.

2) En liden ø straks udenfor den svenske kyst, omtrent midtvejs mellem Fredrikshald og Strømstad.

3) D. v. s. fik at føre galeien „Fr. quartus fra Kr.sand“; den kaldtes nemlig saaledes i modsætning til „Fr. quartus af Arendal.“

4) Om dette foretagende henvises til Rosenpalms rapport, der er trykt i Gardes Efterretn. om den danske og norske sømagt II 380 fgg.

D. 19de gik kapt. *Wolter Jansen* herfra til hans fortroede kommando ved Fredrikshald. Vi miste der opved Fred.hald¹⁾ døde og blæsserede 23 mand, deraf 1 løjtnant ved navn *Adler* miste det ene ben. Idag kom kapt. *Brun* og antog sig her Kronjagten efter admiralsens ordre.

D. 20de. En løjtnant fra chefgaleien refererede her ombord, at forgangen d. 19de indgik til Strømstad 9 koffardimænd. Fartøjerne²⁾ ere nu udi Idefjorden. Her blev refereret, at Franskmanden skulde ville assistere Svensken med orlogsskibe. Et skib ved navn *Bjørnen* af vores skal armeres til defensionsskib, og skal kapt. *Jansen* føre den.

D. 21de. Idag er *Bjørnen* færdig. Svensken bygger paa sit batteri og haver faaet haandmørsere til sig. Hans batteri ligger fordækt under træer.

D. 22de. Idag foer admiralen til Laurvig.

D. 23de. Her blev relateret, det vi igjen havde attaqueret Svensken, og blev en af hans chalouper skjøt i sjunk, men kom dog saavidt under hans batteri.³⁾

D. 24de. En løjtnant fra galeien *Lovise* refererede, det 4 koffardiskibe, 2 galeier og 1 dobbelt chaloupe udgik fra Strømstad sørpaa. Idag afgik herfra 5 mand til Lossens vrage for at berge, hvad der kunde berges.⁴⁾ Idag fik 2de matroser „forstøchit“ de folk ved Tonsberg, som ingen proviant i 4 dage havde faaet; blev afhentet med et fartøi, paa det admiralen skulde ikke faa at vide, at de betlede paa landet.

D. 27de. Vi fik underretning, at inat skal der gjøres en entreprise for at faa det svenske batteri i Idefjorden ruineret. Alle fartøjerne i Idefjorden ere med mandskab og andet fornødenhed forsjunet.

D. 28de. Kadet *Vegersløv* kom her ombord, efterdi han var agterudseilet fra fregatten *Pommeren*, og admiralen ankom tilbage igjen.

---

¹⁾ I fægtningen den foregaaende dag.

²⁾ Nemlig de, som blev trukne over land.

³⁾ Kfr. Gardes Efterretninger II 382.

⁴⁾ Fregatten *Lossen* maa altsaa være forlist i nærheden af *Magø*.

D. 30te. Vores skibmand *Dus* blev til skipper paa Bjørnen i Idefjorden avanceret. En expresse fra Rosneskilen kom til admiralen.

D. 31te. Lodserne og andre her paa øerne var her omborde for at tilkjendegive, hvor vidt de paa Vigsiden vare bekjendt. Her taltes om, at fregatten Pommeren med orlogsskibet Varberg skulde have været i attaque, og at Svensken i Gottenborg bygger 3de fregatter paa 36, 24 og 16 stykker, og bliver den første om en 14 dages tid klar, og haver Island faaet ordre sig [med] fregatten Pommeren at begive for at krydse.

Ao 1718 d. 1ste augusti. Kl. 11 kom grev Sponevig (o: Sponeck), prinsen af Sønderborg, major Starb, Mons. Lime og den unge Svertfejer her ombord og gik i eftermiddag bort igjen, og saluterede vi med 23 skud. Der blev kastet fra Hjælperinden paa svenske landet 3 bomber.

D. 2^{den} augusti. Vores arkelimester formedelst usømmelig tale mod løjtnant Kierulf blev sat i bøien igaar.

D. 4de. Idag foer jeg fraborde og annammede proviant. Admiralen reiste herfra til Kristiania.

D. 5te. Her ombord kom 7 faar fra kapt. Jansen, som [var kjøbt] paa auktion paa Fredrikshald af det erobrede bytte, de 200 mand, som dertil var kommanderet, havde taget fra Svensken. Der var taget fra ham tilsammen 200 stort og 600 smaat. Her refereredes, at Svensken bygger sterkt paa sine batterier, og at han har underveis endnu en hel galei, som han vil og have der i Idefjord. Vores fartøier ligger ganske stille. Her siges, at den store svenske galei staar i en morads; hvad sanden er, skal tiden lære.

D. 8de. Idag kom kapt. løjtn. Vordehus fra hvervingen. Her ventes fra Khavn til flaadens subsistence 60,000 rdlr. Idag blev over skipper Bilmand holdet et forhør, som havde begegnet kapt. Letangs værfader ilde.

D. 9de. En expresse fra Fredrikshald kom her og refererede, det vores igjen havde i Idefjorden voren i attaque med Svensken, mens ikkun en mand blesseret, mens fienden 10 mand. Svensken har gjort 2de batterier, det ene paa 12 og det andet

paa 6 stykker, og nu begynder først vore at bygge batterier paa Skriverøen¹⁾, og nogle feltstykker ere nedførte til at forsvare arbeiderne derpaa. — Der er udkommanderet nogle galeier, dobbelte og enkelte chalouper paa en entreprise ved Koster; thi der menes, at nogle proviantfartøier laa der omtrent, som skulde til Strømstad; mens det var ei saa, men kun en blind allarm; thi de gik ned ad Svinesund til, der at kanonere paa Svenskens batterier og skulde [gjøre?], ligesom de vilde gjøre landgang tvertover for Sponevigen; 4 skud blev af begge galeierne fyret her tvert iland paa Svenskens brandvagt, som han havde her tvert iland. Kongen af Sverig er ført langt ind i Sverig, saasom det skal være vist, at han er bleven blesseret.

D. 10de. Kl. 3 om natten begyndte vores at attackere Svensken paa 3de pladse, ved Sponvig, Svinsund og Halden, for at gjøre en landgang paa hans batteri med 2000 mand. Kl. 4 foer jeg ad Fredriksstad i 'expresse, og kontinuerede de stedse at fyre til Kl. 7. Kongen af Sverigs blesyrer er paa kindet og akslen, hvilket skede i den 1ste attaque i Idefjorden. Kl. 9 blev gjort signal, at ovenmeldte fartøier sig igjen herhid skulde forføie. Grev Sponeck tilligemed prinsen skulde have anført de 2000 mand, mens blev dog slet intet af dermed, hvorfor der blev og intet udret i det ringeste, og kapt. *Brun*, som havde kommandoen, kom tilbage igjen.

D. 11te. Vores gjør batterierne paa Skriverøen færdige. Inat kl. 1 begyndte han at kaste henved en 50 st. bomber fra Svinsund, og kom igjen de 2de galeier Lille *4tus*²⁾ og Prins Kristian, og blev Pr. Karl igjen i Svalorakilen.³⁾

D. 12te. Her refereredes, at Svensken var fra batteriet bortjaget, mens havde igjen posteret sig, saasom der kom aldeles ingen hjælp af soldatesquen. De paa Skriverøen havende stykker blev igjen afhentet til Fredrikshald. Der blev i denne allarm 9 mand blesseret, men dog uden livsfare, og taltes her

---

¹⁾ En liden ø i Idefjorden, hører til Id prestegjæld.

²⁾ Den ene af de to galeier, der hed Fredrik Quartus.

³⁾ Svalerødkilen, en liden fjord i Bergs prestegjæld, straks i vest for Sponviken.

om, at denne allarm aleneste var gjort for at gjøre en diversion i Svenskens desein, paa det han ei andet skulde vide, end at vi vilde gjøre landgang. Inat har han igjen skjöt meget ved Svinesund og i Idefjorden. Til Strømstad er indkommen 2de kofardiskibe og 3de galeier konvoyerede. Her er tilførsel nok til Fredrikshald hver dag, og ankom her en jolle fra Lossens vrage, som medbragte endel af kapt. *Bruns*¹⁾ gods, alt fordærvet, og 40 rdlr. i penge. I denne nat har været et forfærdeligt lynild og tordenveir og regn.

D. 13de. Vor kadet Klaus Jansen kom i helegattet formeldt en tvistighed imellem ham og landløjtnant Langebeck, og obenmeldte løjtnant kom i sit kammer i arrest, og kom obenmeldte kadet her fra skibet til prammen Kronprinsen. Idag kom admiralen tilligemed hans generaladjutant fra Kristiania her ombord.

D. 16de. Kl. 9 gik admiralen ad Røsneskilen.

D. 17de. Admiralen kom ombord igien. Der siges, at den pram, ved Fredrikshald ligger, skal med mørser og stykker forsjunes. Her tales om fred; give Gud, saa var!

D. 20de. Svensken haver hugget en stor del tømmer, og siges det, han vil gjøre en bro deraf, og ligger alle vore fartøier ved Skriverøen. Fra Lavervigen fik vi at vide, det orlogsskibene laa i Stavern og var ei med flaaden udgaaen. Pommeren indkom der og havde med sig nogle priser; hvormange, er ubevidst.

D. 21de. Idag blev løjtn. Bosens barn paa Kronprinsen, som blev ihjelklemt imellem spillet og tauget, begravet. Vi tog idag en svensk baad, som skulde til Strømstad.

D. 22de. Her kom begravelsebreve angaaende invitation til sal. Dahls begravelse, som blev skudt udi Idefjorden. I Dyneø ligger 1 galei med 3 galioter og en skude eller 2, som skal til Strømstad. 8 à 9000 mænd siges der at skal ligge op ved grænserne ad Vinger til.

D. 23de. Kl. 3 idag morges kom løjtn. Printz, som havde ført Achilles, arresteret her ombord.

---

¹⁾ Kapteinløjtnant P. C. Brun fik i septbr. 1717 kommandoen over Lossen.

D. 24de. Kl. omtrent 10 blev løjtn. Printz arresteret bortført paa Singeløen. Her ankom 8 matroser af vores, som var deserteret fra Stockholm. Idagmorges fik orlogsskibet Oldenburg ordre til at seile og krydse. Vi haver idag hørt umanerlig skyden opved Halden. Inat skjød Svensken stedse fort i Svin-sund. Han vil gjøre et nyt batteri, mens vores vil ham det ei tilstede.

D. 25de. Alle skibene lettede anker og varpe op til vores gamle sted. Alle galeierne gik fra Magø og ud til Herføl¹⁾, hvor de bliver til videre beliggende.

D. 26de. Vores tilligemed Svensken haver fra kl. 5 til 10 skudt umanerlig. Her blev refereret, at vore skibe oppasser en svensk fregat fra Gottenborg, som haver antagen nogle hollandske og franske skibe at konvoyere dem, og de andre kapere, som ligger der; siges, at de vil se, om de kan opsnappe nogen af den moskovitiske flaade, som er ivente, hvorfor vores passer paa leiligheden.

D. 27de. I forgangne kanonade ved Svinsund havde vi mist 1 mand død og 4 bleseret. De 3 svenske fanger, som blev tagen i den baad d. 21de forleden, blev af admiralen givet forlov til Sverig igjen at henreise, og reiste straks bort, mens maatte ei til Strømstad indgaa. Et fartøi derfor fra chefgaleien blev ordineret dennem ad søen at ledsage saa langt sør som muligt. En expresse kom herhid og refererede, det vores for Svensken forlode et batteri paa 3 stykker, hvor en fændrik ved navn *Neuspitzer* havde kommando, hvor da Svensken lod sprænge det ene og fornaglede de andre 2 stykker. Hvorpaa fændriken straks blev sat i arrest, formedelst han havde forløbet sin post. Ved Svinsund blev henved et snes mand af vores ophængte af Svensken, fordi de havde først deserteret fra os, og da de fornam, at de kunde ikke have saa godt der som hos os, vilde de tilbage igjen til os desertere.

D. 29de. En armeret chaloupe gik herfra til Kristiania for at afhente de derværende prisskibe.

---

¹⁾ En liden ø sydligst i Hvaløernes prestegjæld.

. D. 30te. En prest fra Sverig er deserteret, som sagde, at han havde talt noget imod kongen og derfor maatte passe sig.

D. 31te. Her blev refereret, det Svensken haver 15 batterier ved Svinsund foruden de stykker, som i bjergene staa fordækte, og det vi nu ganske med vores fartøier har indesperret de svenske i Idefjorden.

D. 2den september. Imorges kl. 9 blev hidset et rødt flag fra kompagnien med 1 kanonskud for en konstabel af artilleriet, som sprang 3 gange fra raaen og fik 30 slag for masten her ombord. Og blev en af vores ved Svinsund ophængt, formedelst han engang tilforn havde deserteret, og blev nu tagen fast, da han anden gang til Svensken vilde bortløbe. Da denne konstabel sprang fra raaen om styrbord, faldt 2de i vandet om bagbord, saa at de med billighed kunde sige, at de og havde sprunget fra raaen paa Kronjagten.

D. 5te. General grev Sponeck vil overskikke de nagler, som vare i stykkerne¹⁾, til Svensken, med at bede, at naar de anden gang fornagler stykker, skal de gjøre det bedre. Idag kl. 1 eftermiddag blev jeg ordineret at bortføre løjtn. *Printz* fra Singeløen til galeien *Lovise*, hvorfor jeg leverede ham ombord til kommandør *Vosbein* paa chefgaleien. Skipperen, som er ved *Lossens* vrug, refererede, det de døde kommer til dem om natten ved varmen, som ere blevne paa *Lossen*²⁾, og jager dem derfra. Sed meræ nugæ, ut mihi viditur (!).

D. 6te. En expresse kom fra Idefjorden, det Svensken havde ladet bringe nok en hel galei over i ovenmeldte fjord og endnu flere til vil lade overføre, mulig for at faa os til at gjøre det samme og saaledes svække vores søarmadi, og kanske for desto bedre at bruge sine brandere. Hvad sandhed er, skal med tiden læres. Kl. 8 om aftenen kom galeierne her til *Magø*.

D. 7de. Kl. 7 imorges gik kommandøren herfra til *Rosneskilen*, galeien *Pr. Karl*, han alene gik ned til *Sponvigen*. I eftermiddag kanonerede vores galei *Pr. Karl* og brandvagten ved *Sponvig* og *Svensken* paa hverandre; thi *Svensken* bygger paa

¹⁾ Kfr. under 27de august.

²⁾ Se under 24de januar og 12te august 1718.

et batteri ligeoverfor Sponvigen, hvorpaa vores fik ordre af kommandør Poulsen at forføie sig ind ad Svalerøkilen. Svensken forsterker sig sterkt med fartøier op i Ideforden; thi han har 8 fartøier klar til at gaa i vandet og har aleneste fordækket dem med nogle hundrede træer, at vi det ei skal merke, og tales her om, at for vist vil Svensken med det første indfalde her i Norge. Galeierne ere igjen ud til Herføl udgaaen.

D. 9de. Her blev kommanderet fra 'orlogsskibene nogle matroser og soldatesque, som skulde overtrække 2de dobbelte chalouper over i Ideforden. Kl. 9 kom greve Wedel her om-borde og besaa alle fartøierne. Greven spisede her til middags, gik herfra kl. 4 og blev saluteret med 7 kanonskud. Galeien Pr. Karl kom iaftes igjen fra Svalerøkilen.

D. 10de. Vores galeier, som iaftes udgik for at ville op-snappe et par galeier og nogle koffardiskibe af Svenskens, som skulde ligge i Hafsensund, blev jaget af 2de af de store Svenskens galeaser og 2 galeier og 2 à 3 chalouper; derforuden laa der 2de andre fartøier indenfor ved Strømstads gab, og lig galeaser, saa vores maatte retirere og kom tilankers ved deres forrige plads ved Herføl.

D. 11te. Her taledes, at Svensken vil have 18 fartøier i Idefjorden.

D. 12te. Her blev fra flaaden til Idefjorden kommanderet konstabler, kvartermestere og gemene.

D. 13de. Kl. 10 gik jeg med kommandøren ad Fredrikshald, og var det tykt taageveir. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ kom vi til Rosneskilen, og fik kommandøren og jeg der hver sin hest, som stod færdig for os, og kom jeg kl. omtrent 1 til Fredrikshald. Kl. 3 kom kommandøren efter, som havde spiset paa Torpum med greve Sponeck, og fore saa, kommandøren, kapt. Wolter Jansen, løitn. Olfert (som var og der og var kommen fra Kristiania fra admiralen med penge) og jeg, op ad Idefjorden og besaa vores og Svenskens fartøier; thi vores laa ved Skriverøen tvert overfor fiendens. Og refererede officererne paa fartøierne det, at de daglig kan høre ham at arbeide paa sine fartøier, som staa paa landet bedækt med bar, og troes det, at de inden et par

dage bliver klar til at gaa i vandet. Kl. 7 fore vi tilbage til Halden.

D. 14de kom jeg her ombord kl. 8 iaftes.

D. 15de. Expresser fra Frhald refererede, det Svensken havde alt faaet sine fartøier i vandet, og arbeider vores paa de 2de skuder, som skal gjøres færdig armeret.

D. 18de. Kommandørens chaloupe skal idag til Idefjorden overføres, saa det ser ud til, at kommandør Poulsen der en god tid forbliver. Admiralen er endnu i Kristiania og er endnu ei med kommissionen klar, saa at det menes, han kommer ikke i 14 dage endnu herhid til flaaden,

D. 21de. Iaften kl. 4 begyndte det at skyde meget sterk op i Idefjorden, og blev her sendt expresse herfra til kommand. paa Halden at fornemme, hvad det var.

D. 22de. Vi fik rapport fra Frhald, det vore havde igaar voren i attacke med Svensken der oppe i Idefjorden og maatte skilles ad, formedelst at natten kom paa, og blev der et snes mand af vores døde og blesserede; en søløitnant, som førte en dobbelt chaloupe, blev skudt, og en blev blesseret. Hvad fiendens skade er, er ubevidst¹⁾.

D. 23de. Her blev fra flaaden opført til Idefjorden folk samt en og anden slags ammunitioner, som de mankerede deroppe. Idagmorges kom galeierne fra Herføl her ind til Magø.

D. 27de kom admiralen ombord fra Kristiania.

D. 28de. Vores bygger sterkt oppe i Fredrikshald, og menes det, der bliver en batalje i Idefjorden, ikke ret længe til.

D. 30te gik admiralen her fra borde op ad Frhald.

D. 13de oktober. Idag begyndte Svensken at bygge et ud-kik paa det høie berg, kaldet Vagnerberget, tvertover fra Magø.

D. 20de kom en expresse fra Fredrikshald, som refererede, det kaptein Wolter Jansen var af kommandør Poulsen sat i arrest.

---

¹⁾ Denne træfning omtales i Gardes dansk-norske Sømagts Historie 1700—1814 side 98, men henføres af ham til 17 septbr., hvilket maa være urigtigt.

D. 22de kom kaptein Jansen igjen her ombord fra Idefjorden, og blev kaptein Brun i hans sted til Idefjorden kommanderet.

D. 24de kom admiralen ombord igjen fra Frederikshald.

D. 25de. Gik admiralen fra borde igjen ad Laurvig.

D. 26de. Her kom ombord snauen Maagens jolle med endel breve fra Khavn, og blev refereret, det transporten fra Fladstrand til Laurkullen var opkommen. Iaften blev kommanderet fra galeiflotillen 1 landkaptein og 2 landløytnanter med 100 mand soldater at gaa paa det svenske land og opbrænde eller at ruinere det svenske vagthus paa Vagnerberget her tvert overfra Magø.

D. 27de kom de landofficerer og soldater tilbage igjen, mens kunde ikke faa det opbrændt, formedelst tømmeret var raat. De fornåm ikke til noget menneske, mens hørte 2de musketskud ned i en dal. Iaften igjen kommanderede kommandør Ulfeldt og Vosbein 2de søløytnanter med en 20 à 30 mand matroser samme vagthus at opbrænde.

D. 28de. Idagmorges stod lys lue udi ovenmeldte vagthus, og kom obenmeldte officerer og matroser tilbage igjen og refererede, det huset var ganske opbrændt.

D. 29de kom snauen Maagen herhid til Magø fra Khavn.

D. 1ste november. Vore fartøier i Idefjorden ligger ganske stille.

D. 3^{die}. Kaptein *Sahlgaard* foer i overgaars efter admirals befal til Laurvig og kom iaftes igjen med penge, og skal derhen igjen med det allerførste og skal have orlogsskibet Oldenburg at føre, saasom kaptein *Grib* og officererne derpaa skal til Kjøbenhavn og skal klarere sig, for hvad aarsag han har forladt sin post imellem Skagen og Marstrand og gik ad Kjøben (sic) til, hvorudover en stor del koffardiskibe er indgaaet til Gottenborg.

D. 4de. Her refereres, det Svensken er ventendes hver dag i Frederikshald.

D. 8de. Nu haver Svensken igjen opbygget et andet vagt-

hus istedenfor det andet, som blev af os opbrændt, og paa samme plads.

D. 11te. Her blev idag refereret, det Svensken var indfalden ved Fredrikshald paa 2de steder, ved Rørbæk og ovenfore ved Øre bro, og staa endnu her ned ved Svinsund med flere folk og vil gjøre det 3^{die} indfald der.

D. 12te. Her blev refereret, at 170 mand soldater af vores skulde have attaqueret en 30 stykker af Svenskens husarer, mens tog, straks de saa dem, flugten og lod general grev Sponeck, som anførte dem, tilligemed alle oberofficererne, som holdt sig til generalen, staa tilbage igjen; maatte saa generalen og officererne retirere med. Obenmeldte vores soldater faar og vel deres fortjente løn for saadan forseelse.

D. 13de. Blev befalet, at 6 mand fra hvert skib skulde op til Rosneskilen for at slæbe kapt. Jansens chaloupe overland fra Idefjorden og herud.

D. 14de. Idag hørte vi skyde umanerlig op i Idefjorden, og blev her refereret, at vores og Svenskens fartøier oppe i Idefjorden havde attaqueret hverandre, og jagede vores fartøier Svenskens tilbage. Hans intention var at ville have passeret os og gaaet ned ad Svinsund til. Vi miste kuns en matros af søetaten, mens af landetaten en major, en kaptein og en 6 à 7 mand soldater, og menes det, at kommandør Poulsen attaquerer fienden igjen med det allerførste¹⁾.

D. 17de. Her blev befalet, at en chaloupe fra bombardererne skulde altid holde ordinance hos admiralen, som er i Frederiksstad. Igaarftes blev seet opved Rosneskilen langsmed landet, hvilket blev idag refereret os, at det var vores egne folk, som opbrændte alt det hø og de smaa hytter omkring ved Rosneskilen, formedelst at fienden herved ved broen i Svinsund var indfalden med 8000 mand, og menes det, at Svenskens hele magt her i landet bestaar af 26,000 mand.

---

¹⁾ Om kampen den 14 novbr., hvortil Karl den tolvte selv var øienvidne, se Schrøders Hist. Beskrivelse over Fredrikshald p. 92 og Faye, Karl d. tolvte i Norge p. 129.

D. 18de. Idag blev refereret, at kommandør Poulsen haver igaar ladet sjunket alle vores fartøier udi Idefjorden indved Fredrikshalds fæstning, og at kommandøren og alle de andre officerer og gemene var følget med vores armé ad Fredriksstad til. Idag kom de 2de galeier Ulysses og Proserpina herhid til flaaden vesterfra og fyrede hver 5 kanonskud, og blev enhver af os med 3 ditto betakket. Her kom og idag fra Fredriksstad endel af de folk, som i Idefjorden paa fartøierne haver voren kommanderet. Her blev og befaleet, ingen chaloupe her fra flaaden at fare nogetsteds hen uden ordre her fra flaget.

D. 21de kom kommandør Poulsen tilbage igjen herhid paa Kronjagten.

D. 23de. Her tales om, det vi bliver her ikke længe bebyggende, eftersom fienden regjerer, som han vil, op i Idefjorden og kan derfor faa tilførsel til sine folk, som er indfalden. Idag foer kommandør Poulsen til Fredriksstad.

D. 26de. Galeierne Ulysses og Pr. Kristian gik herfra Magø til Singeløen for at holde brandvagt.

D. 29de. Iaftes blev jeg kommanderet ad Fredriksstad til med mundtlig expresse til admiralen.

D. 30te. I Fredriksstad var intet nyt, uden at Svensken var i det taaget veir gaaen digt ind under fæstningen og borttog 150 stykker kvæg, og 2de af hans ryttere borttog 2de af vores soldater. Han staa ellers saa digt ved Fredriksstad med en del af hans folk, saa at de kan staa paa voldene og se dem. Vores armé staa paa den anden side af elven tvertover for fienden. Han har og bødet til at bygge en brygge og vil over, mens vores har refuseret ham. Kl. 12 kom jeg tilbage her til flaaden igjen, og var det brav koldt.

D. 2den december. Vi fik ordre at gaa ad Holmene¹⁾ til med hele flaaden.

D. 7de. Kl. 3 gik jeg ad Fredriksstad i en kommission for kommandør Poulsen. Kl. 4 kom admiralens musikanter, 6 stykker, her ombord fra Larvigen. Kl. 4½ kom jeg til Fredriks-

---

¹⁾ De mange smaa holmer nordnfor Hvaløerne.

stad og blev der om natten, formedelst jeg ei kunde blive expederet hos kaptein Colbiørnsen.

D. 8de. Tilbage til flaaen kl. 12. Kl. 3 gik jeg efter kommandør Poulsens ordre med Hjelperindens baad ad Larvigen for at hente brød og med det samme at hente nogle penge der for kommandøren.

D. 18de. Blev refereret, at orlogsskibet Lolland i Sandesund fra Kjøbenhavn var ankommen; Tordenskiold førte det.

Den 19de reiste jeg fra Larvig til Tønsberg at afhente nogle penge for kommandør Poulsen.

D. 20de reiste jeg fra Tønsberg med pengene og kom om aftenen paa $\frac{1}{4}$ mil nær Laurvigen. Paa veien blev mig refereret, det kongen af Sverige var bleven død i attaqvnen for Fredrikshald og af en skraakugle fra fæstningen ihjelskudt.

D. 22de gik jeg fra Larvig med baaden ud ad Stavern til, mens kunde ei gaa længer øster efter, fordi det kulte kuns lidet.

D. 23de. Idagmorges kom kommandør Poulsen uformodendes herhid og skal gaa med Løvendals galei ad Kjøbenhavn, og leverede jeg ham de penge, jeg havde for hannem.

D. 30te. Inat lagde isen sig i Stavern, og kom vi dog med stor umag med baaden og brigantinen Trundhjem og kommandør Poulsens chaloupe ud derfra; kl. omtr. 11 var vi udenfor Sandefjord, og blev det ganske stille; thi tog jeg kommandør Poulsens chaloupe og gik fra dem og kom kl. 3 om eftmd. i Sandesund; kl. 4 gik jeg derfra igjen og befalede lodsens der at være de tvende fartøier behjælpelig, som da var $\frac{1}{2}$ mil veis vestenfor Færder, og kom de om aftenen ind i Sandesund. Kl. 8 kom jeg med chaloupen til flaaen, som laa i Holmene, dog med stor umag, førend vi fik slaet os igjennem isen, som da alt laa der.

1719, d. 1ste januar. Idagmorges blev vores viceadmiralflag strøgen, og fik op igjen en vimpel fra stortoppen, og kommandør *Vosbein* fik kommandoen.

D. 3die kom baaden og brigantinen med brødet.

D. 5te gik alle vore soldatesque fra borde og marscherede hjemefter. Vore folk fik tobak istedenfor menagerede brød.

D. 6te. Kl. 8 gjorde chefgaleien signal for at seile med hele flaadten. Kl. 10 kom vi tilseils og havde en galei forud at buxere os ud igjennem det snevre.

D. 8de begyndte vi, Hjælperen, Arkona og galeierne at varpe os op til Hestehagen, og kom idag min fader syg iland.

D. 10de. Begyndte atter at varpe og kom om aftenen kl. 7 op til Korset, et lidet stykke nedenfor Hestehagen.

D. 11te varpede vi op til Hestehagen og fortøiede Kronjagten vel fast, baade agter og for, tvertoverfor mester Anders's hus. I eftermiddag fik vi ordre at styrte vort krudt og slaa seilene fra raen og at takle skibet af.

D. 26de kom admiral Rosenpalm herhid fra Kristiania.

D. 28de døde min kjære fader kaptein *Abraham Ploug* paa Trosvig nærved Hestehagen og blev den 4de februarii begravet i Fredriksstads kirke. Gud give hannem med alle tro kristne en glædelig og salig opstandelse paa dommedag.

D. 7de febr. reiste jeg tilligemed min moder herfra Trosvig og kom den 11te dito til Tønsberg, hvor jeg forblev til d. 17de april, da jeg reiste til flaadten igjen.

D. 17de april til Hestehagen ved Fredriksstad, hvor jeg forblev til d. 10de mai, da jeg fik min ordre til fregatten Jagten Kronen.

D. 22de mai blev kjøkkenet tændt for mandskabet, som havde ligget i land paa kostpenge.

D. 23de mai kom en landkaptein, en løjtnant, 2 under-officerer, en tambur og 40 mand soldatesque her ombord.

D. 14de juni kom Sjøridderen tilankers her, som var kommen fra Fladstrand.

D. 22de kom herhid en af vores dobbelte chalouper, som berettede, at han havde seet 4 skibe gaaen ind ad Kristiania-fjorden og kongeflaget at være oppe paa den ene af dem.

D. 28de gik jeg fra Jagten med vores jolle og skal gaa vester til Kragerø for at medtage en liden hukkert, som der er beliggende.

D. 29de kom til Kragerø.

D. 7de julli. Kom til flaadten i Laurkullen kl. omtr. 5, hvor

der laa en ordre for mig fra admiralen at aftræde fra Jagten Kronen til orlogsskibet Ditmersken, hvor viceadmiral-flaget var oppe.

Jagten Kronen d. 7de julii 1719.

Orlogsskibet Ditmersken.

D. 8de julii gik seil herfra chefgaleien og 2 andre galeier, saa og Pommern, Raa, Hvide Ørnen og lodsgalieten Skellinge.

D. 14de foer jeg ad Kristiania med breve fra admiral Rosenpalm, som laa med orlogsskibet Sydermanland i Koster, til kammerherre Gabel. I eftermiddag kl. 3 kom jeg her til Kristiania, mens kunde ikke blive expederet idag hos kammerherren.

D. 15de. Kl. 9 idagmorges blev jeg klar og foer med det samme fra Kristiania. $\frac{1}{2}$ timestid derefter foer kongen ogsaa derfra, og blev der fyret 3 gange rund paa Agershus slot for ham.

D. 16de kom jeg her omborde paa skibet Ditmersken igjen. Iaften kl. 5 kom vores naadige konge og kronprinsen roendes her igjennem flaaden og vilde synderefter, og vi saluterede med 27 kanonskud og kippede vores viceadmiral-flag og raabte 9 gange for hannem; de andre her beliggende kongens krigsfartøier saluterede hver med 9 kanonskud.

D. 17de. Iaftes kl. 9 kom fregatten Raa fra Koster herhid med rapport, at Strømstad var bleven dansk, og at alle hans krigs- og andre proviant- og ammunitionsfartøier havde han¹⁾ nedsjunket og opbrændt. Inat kl. 12 kom orlogsskibet Sydermanland herind tilankers.

D. 19de lettede vi vores anker og seilede SV ud imellem Sletten og Elløen.

D. 20de kom admiralen ombord, som hidkom fra Strømstad med fregatten Pommern. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ kom vi tilankers i Koster.

D. 21de gik prammen Arkona og galeien Sofia til Strømstad for at ligge der paa brandvagt. Her indløb rapport, at Svensken staar med sin armé paa . . . . heden²⁾ ved Oddevald med en

---

¹⁾ ɔ: Svensken.

²⁾ Foran „heden“ aabent rum.

14,000 mand. Vores armé staaer endnu ved $\frac{1}{2}$ mil veis fra Strømstad, og vores konge er endnu i Strømstad.

D. 23de kom kronprinsen og kammerherre Gabel her ombord og foer straks herfra igjen, og vi saluterede dem med 15 kanonskud og seilte med transporten, som bestod af 46 fartøier tilsammen.

D. 24de gik tilankers i Koster igjen. Idag omtrent 3 mil østenfra Koster i sjøen kom hukkerten Andromeda til os, som var kommen fra Gottenborg, og berettede, at han havde hørt Tordenskiold bombardere og kanonere uophørlig paa Mastrand, da han var omtrent 5 mil derfra. Saa og berettede han, at Svensken havde taget en af vores galeier bort ved navn Pr. Kristian, som kapit. l. *Høg* førte, thi de havde overrumplet ham om natten, som han laa paa brandvagt; mens formedelst hans chaloupes uforsigtighed, som havde udpost og ikke varskoede ham, blev han, som sagt er, tagen uden at gjøre ringeste modstand.

D. 25de ankom hertil transporten fra Fladstrand og gik ind ad Strømstad til.

D. 26de. Idagmorges kom kapit. l. *Kjøge* S. fra med rapport, at Tordenskiold havde taget Mastrand, mens Svensken havde nedsjunket alle hans¹⁾ krigsfartøier, der beliggende, undtagen et orlogsskib ved navn Varberg paa 44 kanoner og en galeas paa 44 falckenetter og 36 F kanoner, saa og 2 pramme à 14 kanoner hver; disse havde han og (været) paa veien at sjunke ner, mens formedelst schouthbynachtens hastige ankomst blev de reddede. Mens om slottet var over²⁾ eller ikke, det vidste han ikke, saasom han ikke selv havde voren der, mens havde hørt det af nogle folk der sør, som skulde være komne derfra.

D. 27de. Kl. 4 iaftes gik jeg med Hjælperens chaloupe med kammerherre Gabel sørefter. Kl. 8 iaftes var vi ved Hafsenssund, og kl. 11 var vi ved en ø omtr. $3\frac{1}{2}$ mil fra Koster, hvor vi om natten forblev, og satte jeg 6 mand paa udpost den samme nat paa øen.

¹⁾ D. e. sine.

²⁾ D. e. havde overgivet sig. Slottet $\circ$: Marstrands fæstning.

D. 28de. Imorges kl. 6 gik vi herfra øen og kom kl. 8 til Fjeldbacke $4\frac{1}{2}$ mil fra Koster, hvor der laa en liden hukkert, som var kommen fra Mastrand for en 4 à 5 dage siden og berettede kammerherren, det Tordenskiold havde begyndt at angribe Mastrand, mens hvad udgang det havde faaet, vidste han ikke; havde og breve til admiralen og til generalmajor Arnoldt, som kammerherren mig overleverede. Thi gik kammerherren med sin chaloupe tilbage igjen, og fulgede jeg efter ham med min. Kl. 11 kom vi tilbage igjen til Hafsenssund, hvor der laa 4 af vores galeier, som berettede os, at kaptein Ployart og løjtnant Rasch har for et par timers tid siden voret (sic) der ombord og skulde til majestæten i Strømstad med rapport, at Mastrand var over, og at schoutbynachten havde saa godt som truet sig fæstningen til. Mens skibene, der liggende, havde Svensken selv skjødt i sjunk, undtagen et orlogsskib, en galeas og en pram, som blev med stor umag frelst. Kl. omtr. 4 iaften kom vi med stor møie her til flaaden igjen.

D. 29de fyrede vi victoria, for Mastrand var over, med 27 kanonskud, og de andre her liggende orlogsskibe og fregatter hver med 9 dito.

D. 30te kom baron Lydersen¹⁾ fra Strømstad her ombord. I middags kl. 12 kom Sjøridderen og Hvide Ørnen fra Strømstad herhid.

D. 2den augusti kl. 12 middag kom en galei S. fra Hafsenssund og gik langs med landet ind ad Strømstad til, hvorpaa var vores naadige konge, som kunde sees af kongeflaget paa storetoppen, som han havde, og blev her straks gjort signal med et rødt flag paa storetoppen, og saluterede vi ham med 27 kanonskud; derefter saluterede og alle de andre her liggende fartøier, hver ligeledes, og blev vi betakket med 5 kanonskud fra galeien igjen.

D. 4de. Idag kom her tidende til os Sønder fra Mastrand, at Tordenskiold havde iforgaars voren i angreb med Elsborg og havde mist en stor hob folk med liden avantage paa hans side.

---

¹⁾ Kabinetssekretær Lyders.

D. 10de blev vores viceadmiral-flag strøgen, og al admiralens equipage blev ført her fraborde til et koffardiskib, formedelst han her udi Norge skulde forblive, og kapt. *Rostgaard*, som førte Sydermanland, antog kommandoen.

D. 14de var vores naadige konge og herre her ombord, og da han gik fraborde, blev raabt 9 gange og fyret 9 kanonskud, og gik med det samme ad Strømstad. Kl. 8 kom han tilbage igjen og foer ombord paa fregatten Pommern.

D. 16de gik majestæten med Pommern sørefter og vi med hele fladen straks efter, mens maatte gaa tilbage igjen, da vi var kommen en mil veis ud, mens Pommern, Sjøridderen og Hvide Ørnen kontinuerede at gaa sørefter. Kl. 1 kom vi til-ankers igjen i Koster. Kl. 4 blev jeg kommanderet ind ad Strømstad til med vor baad i expresse til admiralen og general-krigskommissær Bartou¹⁾.

D. 17de. Idagmorges kl. 6 gik fladen seil fra Koster, og kl. 8 gik jeg fra Strømstad med baaden, og da jeg var ud kommen til Koster, da var fladen vel en 3 mil veis udi sjøen. Thi satte jeg til alt, hvad som trække kunde, og gik saa i Guds navn ad sjøen med baaden for at opnaa fladen. Kl. 2 var vi midt i fladen, maatte saa tage ner vor klyver, formedelst det tog til at kule haardere og haardere, og havde vi da Ditmersken SVTS fra os omtrent $1\frac{1}{2}$ mil forud for os, og gjorde vi vort bedste at opnaa den. Vor kurs SVTS omtrent 4 mil i vagten. Kl. 6 iaften var vi paa siden af Ditmersken, men kunde ikke komme den ombord formedelst stor sjøgang. Inat gik vi med 2de rev i vort store seil til kl. 10, da vi fik at se Skagens fyr i SSV omtr. $1\frac{1}{2}$ mil fra os, seilede saa SSO hen mod Ditmersken, som fregatten Raa slæbede, til kl. 12, havde saa Skagens fyr NVTV; derefter holdt vi SV hen indtil Hirsholmen.

D. 18de. Idagmorges kl. 4 passerede vi Hirsholmen; kl. $8\frac{1}{2}$ slap Raa Ditmersken, og straks gik Ditmersken tilankers. Kl. 9 lagde vi ombord med baaden, og gik generalmajor Arenholdt²⁾, som havde været hermed fra Koster, med hans equipage fra-

¹⁾ D. e. Georg Bertouch (død 1743), om hvem se Personalhist. Tidsskr. I 57.

²⁾ D. e. Arnold.

borde, og vi fyrede 9 kanonskud for ham. I formiddag kom orlogsskibet Sydermanland tilankers lidt nordenfor os, og transportskibene kom med ham og ankrede indved Fladstrand, men endel gik med de 3 bombarderer sønderefter. I eftermiddag fik vi en lods ombord fra Fladstrand.

D. 19de lettede vi anker og seilede, saa høit vi kunde, sønderefter.

D. 20de. Inat kl. 10 passerede vi Kronborg, og kl. 12 havde vi Hveen paa siden.

D. 21de kom vi tilankers paa reden¹⁾. Kl. 10 gik vor baad fraborde med en del af vores indehavende tyske soldatesqve, som havde voret med os fra Norge. Her laa den engelske admiral med 14 orlogsskibe.

D. 22de kom schoutbynacht Poulsen med 4 orlogsskibe under kommando her paa reden fra Østersjøen²⁾.

D. 24de slog vi vores seil ifra raa og skar ud endel løbende redskab. Iaften blev kjøkkenet slukket for officererne.

D. 26de. Idagmorges tidlig gjorde den engelske admiral signal for at seile, og lettede hans hele flaade kl. 6 og gik ad Østersjøen med endel engelske koffardiskibe. Idag kom vi iland paa kostpenge at ligge³⁾.

D. 1ste oktober kom orlogsskibene Fyen, Delmenhorst og Sydermanland her paa reden fra Gottenborg og berettede, at Spristagen, Lange Maren og galei Pr. Karl samt 6 à 7 koffardiskibe var tagne deroppe af Svensken.

D. 12te kom admiral Tordenskiold fra Mastrand herned, og havde han igjen taget fra Svensken galeien Pr. Karl og 3 koffardiskibe, dertilmed opbrændt fregatten Contramørna⁴⁾. Disse fartøier laa inde ved Ny-Verv⁵⁾, og haver han taget dem med 3

¹⁾ Kjøbenhavns red.

²⁾ Derefter følger en nøiagtig underretning om, hvor de forskjellige orlogsskibe havde sin plads paa Kjøbenhavns red.

³⁾ I hele september laa Ploug i Kjøbenhavn. Dagbogen indeholder for denne maaned væsentlig politiske efterretninger.

⁴⁾ D. e. Conte Mørner. (Rothes Tordenskiold III 258).

⁵⁾ D. e. „Verven“ ved Ny-Elfsborg, som det heder i Tordenskiolds indberetning af 9 oktbr. 1719 (Rothes Tordenskiold III 258).

chalouper. Paa veien nedsablede han en landløytnant med en 12 à 16 mand, paa det ingen skulde bringe rapport om hans forehavende. — Nu spargeres her meget sterkt om en stilstand for 6 maaneder, og i værender tid¹⁾ haabes en god og bestandig fred.

D. 8de november blev paa raadstuen her i Kjøbenhavn forkyndet fred eller stilstand for 6 maaneder mellem kronen af Danmark og Sverige, og d. 6te blev alle maanedsofficerer paa admiralitetet tilsagt deres kostpenge at være ophævet, hvorpaa vi indgav en supplik til admiralitetet om at nyde vores afregning i halvten penge og $\frac{1}{2}$ parten i autoriserede sedler, men som vi intet svar fra admiralitetet kunde bekomme, saa gav vi en begjæring ind til majestæten selv d. 28de. Alle fregatterne, som har voren oppe i Norge, er her ned til Sundet arriveret. Vice-admiral Tordenskiold er faren over til Sverige for at bese det, og tales her, at han der skulde være ihjelslagen, mens troes, at han levner vel op igjen.

Vi fik svar fra majestæten, at saasom der var ingen penge i kassen at af betale saamange af hans troe officerer med udi $\frac{1}{2}$ parten af penge og halvparten i sedler, saa dog, i henseende til deres troe og flittige tjeneste, da havde han for godt funden at unde os $\frac{1}{4}$ part udi penge og de $\frac{3}{4}$ parter udi autoriserede sedler. — Ifra min ankomst her til Kjøbenhavn, som var d. 27de augusti, indtil denne maanedes udgang gik jeg paa det kgl. sjøakademi og tog nu afsked derfra formedelst nogen disput, som kom mellem løytnant Dresen²⁾ og mig.

D. 21de december fik jeg tilligemed alle de andre maanedsofficerer og en stor del af aars dito vores afsked og afregning, og agtede jeg mig tilligemed en del andre officerer at gaa op til Norge med et skib fra Drammen, som hedte Concordia, mens formedelst vinterens strengthed og skibet blev inde frossen udenfor bommen, resolverede vi os med 6 stykker at reise overland gennem Sverige.

1720. D. 13de januarii gik vi 6 i følge sammen fra

¹⁾ D. e. imidlertid.

²⁾ Hans Fredrik Dreessen (død 1727).

Khavn; samme dag ankom til Helsingør for at reise gjennem Sverige.¹⁾

D. 26de. Kom om aftenen med stor besværlighed igjennem isen i Langesund til Kragerø. Gud være lovet for sundhed og helsen!

Jeg forblev i Kragerø til d. 4de junii, og da gik jeg ud med min morfaders skib, kaldet Sancta Anna. Gud give lykke! Min faders broder førte hende. [Skibet forliste ved Englands kyst d. 13de juni, men mandskabet reddedes. Efter et ophold i London kom Ploug og hans morbroder igjen tilbage til Kragerø d. 18de juli.]

D. 3die september gik jeg fra Kragerø og foer her vester-efter. D. 17de dito kom jeg til Lister for at opsøge mig en kondition, hvor jeg forblev paa en gaard vester paa landet, kaldet Borhaug²⁾, til d. 1ste december, da jeg i kondition hos fogden *Nils Hansen Tostrup* blev antagen. I det øvrige af dette aar passerede intet merkværdigt at relatere, andet end i denne høst har voren saa uroligt veir og vind og mange skibes forlis baade heromkring og andetsteds, som jeg ikke tror, mange, som nu lever, haver seet. I denne maaned indløb os og de onde tidender, at den gode viceadmiral Tordenskiold var bleven ihjelstukken forræderligvis³⁾ af en svensk oberst ved navn Staal.

1721. D. 8de september fik jeg brev hjemmefra, hvorudi mig de sørgelige tidender blev berettet, det min hjerte morfader *Simen Pedersen* i Kragerø ved døden var afgangen d. 28de augusti.⁴⁾

Viceadmiral *Wilster*, som fra os til Sverige overgik, er nu igjen fra Sverige til zaren af Moscovien overgangen og af hans

¹⁾ Derefter anføres, hvorlangt de reiste hver dag, indtil de kom hjem til Norge.

²⁾ I Vanse prestegjæld.

³⁾ Dette ord er senere udrøget.

⁴⁾ Simon Pedersen var skibsreder samt konsumptionsforpagter og fattigforstander i Kragerø. Han var en af Kragerøs mest formuende mænd paa den tid. Hans hustru Anna Katharina Henriksdtr. (død 1723) var søsterdatter af lagmand Søren Adellers hustru. Kfr. Lassens N. Stamtavler p. 66 fgg. 77. Thue, Kragerøs Beskrivelse p. 35, 85.

zariske majestæt i tjeneste antagen og med generalløitnants titul benaadet, og hver af hans 2de sønner et orlogsskib under kommando betroet.

1722. D. 4de augusti skede den ulykke med *Gregorius Vinding*, som om morgenen indgik i Vandsø kirke her paa Lister og lige for alteret sig selv med en ladning hagel ihjelskjød, og blev 4 à 5 dage derefter begravet 5 skridt udenfor kirkegaarden.

1723. D. 16de mai indløb fra Kragerø de sørgelige tidender, det min moders moder *Anna Katharina Henriksdatter* ved døden d. 19de december forleden aar 1722 var afgangen.

Den 19de juni foer vi¹⁾ herfra Østhassel²⁾ og til Tved sogn, hvor vi d. 21de begyndte med den nye matrikul; som blev betjent af hr. schouthbynacht og amtmand over Lister og Mandals amter,³⁾ hr. kommerceraad Løvenstjerne⁴⁾ som laugmand, sognepresten for hvert sogn, fogden, sorenskriveren og 6 laugrettesmænd. Julii maaned forløb i samme matrikulforretning, kommissionen sættende sig paa en gaard i hvert sogn. D. 29de augusti kom jeg først hjem fra den langvarige og kjedsommelige matrikulreise.

I december maaned kom hr. admiral Rosenpalm her til Norge og reiste nord til Bergen;⁵⁾ og fik jeg brev hjemmefra, at min søster Kathrine med Mr. J. Pedersen havde havt bryllup.

1725. Januar. Her er indkommen sidst i denne maaned skattebrevet for 1725, som ganske og aldeles tilsidesætter den for 1½ aar her udi fogderiet med møie tilendebagte nye matrikul.

Den 2^{den} febr. blev den første gang fyret tændt paa Lindesnes.

D. 23de april bekom jeg brev fra svoger Jens Pedersen, at hans kjæreste, min kjære søster, ved døden er afgangen d. 10de april.

¹⁾ Foged Tostrup og Ploug.

²⁾ I Vanse prestegjæld.

³⁾ Vilhelm Resen, amtmand 1717—46.

⁴⁾ Se om ham Personalthist. Tidsskr. 2 R. V og 3 R. II.

⁵⁾ Som chef for indrulleringsvæsenet.

D. 6te mai døde provsten mag. Toldorp paa Lister.¹⁾

Julii maaned, sidst i denne maaned, da vi paa tinget i Høllen var, kom hr. kommandør *Vibe*²⁾ til os, som berettede, at alt mandskab til lands og til vands var opbudet og skulde til Kjøbenhavn transporteres, og bekom han af min principal 900 rdlr. til matrosernes kostpenge.

D. 6te augusti kom her til Norge kapt. Flensborg med en fregat, som reiste lige til Bergen fra Klevene ved Mandal til admiral Rosenpalm med beretning, at al baade sø- og landmilice skulde stoppes og gaa tilbage, og blev da fra de indrullede tilbagetaget de 3 rdlr. af hver person, som dennem udi kostpenge var leveret.

September. Natten til d. 9de døde min morbroder *Peder Simensen* i Kragerø.

1726. Januar. I denne maaned var et kosteligt slædeføre her paa Lister med sterk frost, og opsagde jeg nytaarsaften min tjeneste til 1ste juni her hos principalen, kgl. maj.s foged.

Junii. I begyndelsen af denne maaned forefaldt det, at min medtjener *Nils Rost* til Kjøbenhavn nedreiste, der at faa hans afdøde broders sager udi rigtighed, som nogle aar havde været betroet guvernementet over fæstningen Kristiansborg i Genua (sic), saa at jeg desaarsags maatte lade mig her opholde indtil sommertingenes endelse eller og, indtil han fra Khavn opkommer.

D. 24de junii indløb mig paa tinget i Feddebygd en konstitution fra stiftsbefalingsmand Lillienpalm i Kristianssand til at være beskikket prokurator udi Stavanger.

Augusti. I denne maaned indløb de saare sørgelige tidender, at min kjære broder *Simon Abrahamsen Ploug* for kort tid siden ved en salig død fra dette møisommelige liv til Gud udi ære og glæde var forfløt.

Onsdagen den 28de augusti fremskinnede endelig den dag, paa hvilken jeg fra min fromme hosbonde, seign. Tostrup, og hans hus tog afsked og med en Lister-baad forføiede mig nord-
 efter. Samme dag om aftenen kom vi $\frac{1}{2}$ mil nordenfor Eger-

¹⁾ Mag. Nils Toldorp, sogneprest i Vanse 1707—25.

²⁾ Johan Vibe til Lundegaard.

sund til en gaard kaldet Skjelbred, og morgenen derefter tog landeveien over Jæderen formedelst den haarde blæst af vestenvind.

Fredagen den 30te augusti kom jeg her til Stavanger, hvor jeg er beskikket til at være prokurator for ober- og underretterne, og samme dag om aftenen udi byfogden seign. *Søren Ringholms*, min gamle bekjendt og gode vens, hus indtagen efter hans mig tilforn gjorde tilbud.¹⁾

1727. D. 14de febr. indløb mig fra svoger Lange de sorgefulde tidender, at min hjerte moder *Anna Margrethe Simensdatter* sl. udi Herren var hensovet d. 26de januarii.

D. 22de martii reiste jeg postveien fra Stavanger og kom d. 26de dito til Kristianssand og endelig d. 31te til Kragerø, efterladende mit tøj i Stavanger, som hidskikkes af byfogden ved leilighed.

D. 24de april blev holdet registrering og vurdering efter sl. moder her i Kragerø, og d. 1ste mai auktion og endelig skifte-slutning, og kjøbte jeg hendes gaard for 232 rixdr., hvilken Gud spare fra ulykke!

D. 13de julii reiste jeg fra Kragerø til Kjøbenhavn. D. 23de augusti gik jeg med et skib fra Arendal fra Kjøbenhavn igjen og kom d. 3^{die} sept. her til Kragerø igjen. Oktober, november og december blev jeg her i byen og i vinter havde under information 5 à 6 stykker, personer, som lærte navigation og bogholderiet paa dansk og engelsk, og gjorde jeg i vinter ogsaa ansøgning om toldbetjeningen udi Mandal, som allernaadigst blev bortgivet til en tjener ved hove.

1728. D. 31te julii reiste jeg for min k. farbroder *Jakob Jensen* over til Amsterdam med en hollandsk snakke her fra byen tilligemed min fætter *Jakob Barth*,²⁾ som med farbroder havde fragtet fornævnte snakke, formedelst indløben rapport, at

¹⁾ Byfoged Ringholm døde i Stavanger 21 oktbr. 1758; gift med Susanne Sofie Høyer, der uden forudgaaende sygdom døde 2 dage efter manden og blev begravet i samme grav.

²⁾ Maa vel være kjøbmand i Kragerø, Jakob Barth. f. 1709 d. 1757, om hvem se M. Sundt, Stamtavle over Familien Barth, side 83. Hvorledes fætterskabet hænger sammen, vides ikke.

den købmand udi Amsterdam Jan van den Berg, som de havde handlet med, skulde være i slet stand og kredit sammesteds. Gud give lykke og beholden reis!

[Paa grund af overhændigt uveir maatte de søge havn ved Mandal og ankom først 26de august til Amsterdam. 16de septbr. seilede de fra Amsterdam med skipper Amund Dale, som førte inspektør Bloms fartøi fra Larvik. Efter en haard og besværlig hjemreise kom Ploug og Jakob Barth hjem til Kragerø d. 3^{die} oktober.]

1729. D. 8de junii gik jeg med en baad, tilhørende sr. Ole Jakobsen udi Stavanger, herfra Kragerø og tog afsked fra slegt og venner, agtende næst Guds bistand at forandre mig udi dito Stavanger med min for mer end to aar siden¹⁾forlovede kjæreste. D. 12te kom vi til Korshavn, hvor jeg fandt min forrige principal fogden Tostrup, saa og min gamle gode ven og broder, hr. Rasmus Ørum, som laa paa reisen til sit af kongen allernaadigst forundte kald 12 à 15 mil nordenfor Bergen. D. 13de avancerede baaden til Hitterø, og jeg gik iland udenfor Østhassel-husene paa Lister for at tale med fogdens hustru og børn. D. 19de, som var en søndag, kom jeg om aftenen her til Stavanger med helsen, hvorføre Herren være lovet!

D. 8de julii stod mit bryllup her udi Stavanger med ærdyderige pige *Anna Katharine Olsdatter Schmit*, sr. Ole Jakobsens datter, og det udi min værfaders hus ibidem om aftenen kl. halvgaaen seks, og gjorde provsten, hr. mag. Claus Winter, vores brudevielse.¹⁾ Samme dag blev her udi Stavanger kirke døbt efter prædiken en jøde, som sig fra den jødiske vildfarelse til den kristelige religion haver omvendt og blev kaldet i daaben *Frederik Kristian*, værende ungefær 22 aar gl.²⁾

¹⁾ Hun var født 1703 og datter af Ole Jakobsen Smith i hans første ægteskab med Sidsel Olsdatter Kreutz, søster af den russiske admiral *Kornelius Kreutz*. Denne var født i Stavanger, ligesom en anden samtidig admiral i russisk tjeneste, *Thure Trane* (døbt „Torger“ d. 9 mai 1689, søn af Torger Mikelsen Trane og Karen Hansdatter).

²⁾ Han hed før Levi. I et halvt aar havde han modtaget undervisning i kristendom. Faddere var amtmanden, lagmanden og forøvrigt byens bedste mænd, ialt 10, derimod ingen kvindelige faddere. (Efter H. Smidts optegnelser).

Herren velsignede dette aar denne by med en meget god fiskefangst; haver og jorden givet udi aar en overmaade god grøde, hvorfor Herren være lovet!

1730. [D. 7de juli fødte hans hustru en datter]; d. 12te dito blev hun kristnet her i Stavanger kirke. Hendes faddere var madame Elisabet Hartvigsdatter Godtzen, hr. Morups kjæreste, min svogerske Peternelle,¹⁾ Hans Buckhoffs og Anna Knudsdtr Bugge,²⁾ samt hr. byfoged Søren Ringholm, min k. værfader Ole Jakobsen Schmith og monsr. Kristian Koth, — hvor hende da blev givet det navn Sidselle Kristine efter min værfaders 2de hustruer.³⁾

1731. D. 18de og 19de april holdt min kjære værfader, seignr. Ole Jakobsen Schmit, auktion udi hans hus her i Stavanger for at afklare sine tvende døtres arvelod efter deres sal. moder samt andre kreditorer at afbetale, og var søster Sidselle Rafns⁴⁾ fra Flekkefjord her samme tid. Og købte jeg hans hus med søhuset i Sandvigen⁵⁾ for 370 rdr.

Sidst i oktober maaned reiste jeg paa tingene udi Jæderen og Dalernes fogderi paa hr. justitsraad og amtmand de Fines vegne og ikke hjemkom førend d. 8de december.

D. 8de november, da jeg var paa tingene, faldt min kone i barselseng med en ung datter, som blev kristnet i Stavanger kirke d. 11te novbr. og blev kaldet Anna Margrethe efter min moder. Hendes faddere var: madame tolder Joakim Ebels, madame Herman Paaskes og min søster Sara Abrahamsdatter Ploug, saavel som hr. kaptein de Ferrøe,⁶⁾ mr. Lars Grønvold og svoger Isak Pedersen Krass.⁷⁾ Natten til 24de novbr. døde ermeldte vores liden datter Anna Margrethe.

D. 19de december døde morbroder, hr. *Søren Tønder*,⁸⁾ i Kragerø og blev begravet d. 28de dito.

¹⁾ Pernille Pedersdtr. Krass, der var hans hustrus søskendebarn.

²⁾ I ministerialbogen kaldes hun Anna Knudsdtr. *Koch*.

³⁾ Han var i andet egteskab gift med Kristine Sørensdatter Godtzen (død 1708).

⁴⁾ Vistnok hans hustrus søster.

⁵⁾ Straks udenfor Stavanger.

⁶⁾ D. e. de Ferry.

⁷⁾ Broder af den ved aar 1730 nævnte Pernille Krass.

⁸⁾ Residerende kapellan i Kragerø.

1732. D. 26de januarii behagede det vores allernaadigste arvekonge og herre at beskikke mig til mægler og vrager her udi Stavanger udi afgangne Herman Paaskes sted.

D. 6te september blev jeg beskikket til konstitueret foged udi Jæderen og Dalernes fogderi.

1733. D. 26de april blev født min kjære datter, som udi den hellige daab blev kaldet Sara Margrethe. Den 1ste mai blev hun kristnet udi Stavanger kirke; hendes faddere var: madame Johanne Smiths,¹⁾ madame Margrethe Sandborgs²⁾ og made-moiselle Dorothea Judithe Dyrhus, samt hr. justitsraad og amtmand de Fine, item hr. tolder Joakim Ebbel og min svoger Hans Buckhoff.

D. 25de juni blev fogden Zachariesen³⁾ udi sit embede igjen efter kammerkolleg. ordre indsat, da jeg og til den ende over-leverede ham alle Jæderen og Dalernes fogderis brevska-ber.

D. 18de augusti tirsdags middag ankom deres kongl. maj. kong Kristian d. 6te tilligemed hendes maj. dronningen og mark-grevinden af Culmbach med høie svite her til stedet Stavanger og bærede os med deres naadige nærværelse og logerede paa Kongsgaarden⁴⁾. D. 19de kl. ungefær 8 om morgenen reiste deres maj. herfra tilsjøs til Gand med ministrene og endel af herskabet og nogle af sviten tillands samt chalouperne og nogle af sviten tilvands udenom Jæderen til Sirevaag.

1734. [D. 3^{die} august fødte Plougs hustru en søn]. D. 8de blev han kristnet og givet det navn Abraham efter min salig fader Abraham Jensen Ploug. Hans faddere var: provstinden madame Anna Margrethe Winters, madame Sofia Amalia Lars Westlyes og mademoiselle Anna Paaske, item hr. assessor Peder Valentinsen, hr. byskriver Otto Busch og rektor Røyem.

Sidst udi aaret indløb den kundskab, at moster Maren,

¹⁾ Johanne Margrethe Leigh, gift med Laurits Anderssøn Smith.

²⁾ Klokke Søren Sandborg.

³⁾ Oluf Zachariassøn, foged over Jæderen. (Kfr. Personalhist. Tidsskr. 1 R. III, 161.)

⁴⁾ Derefter opregnes de fornemste af det kongelige følge, hvilket i det hele udgjorde omtrent 200 personer.

sal. hr. Søren Tønders, var igjen bleven gift med hr. Niels Stabel, sogneprest til Holden 2 mil ovenfor Skeen.

1735. Januarii. Udi denne maaned indløb de sørgelige tidender fra morbroder Jørgen Rosenhoff¹⁾ i Kragerø, at min kjære farbroder Jakob Jensen ibidem ved døden in medio januarii var afgaaen.

D. 23de febr. døde hans sal. kjæreste Anna Simensdatter, min kjære moders søster.

D. 31te martii kaldte Gud til sig min liden elskelige kjære søn Abraham efter 19 dages ustanden haarde svaghed.

D. 26de april faldt begge mine smaa døtre Sidselle Kristina og Sara Margrethe udi smaaopperne, som begge med helsen og uskad blev kvit derfra.

Det øvrige af aaret henskred uden nogen forandring, undtagen at min kones moster Kirstine Creutz, sal. Hans Jakobsen Smiths udi Flekkefjord, ved døden afgik udi september maaned.

1736. D. 14de febr. blev min hustru forløst og fødte vores liden søn, som udi daaben blev kaldet efter min sal. fader og hans forhen afdøde sal. broder Abraham. D. 19de blev han kristnet udi Stavanger kirke; hans faddere var: madame Susanna, byfoged Ringholms, item madame Johanne Sofie, monsr. Grønvolds, og mademoiselle Dorothea Kristina Mogensdatter Levin, samt monsr. Morten Henrik Petersen von Fyren, monsr. Iver Jodde²⁾ Westly og monsr. Peder Schielderup.

D. 18de november fik min kjære værfader sr. Ole Jakobsen et slag om aftenen kl. 10, da han havde lagt sig tilsengs, som betog hans halve legeme, nemlig den venstre fod, side, haand og hoved, saa han ikke kunde hjælpe sig selv; blev saa helliggendes, efterat svagheden efterhaanden formeredes, til d. 8de decbr., da han blev berettet og endelig ved en sød og sagte død hensov søndags aften d. 9de decbr. i hans alders 60 aar 9 maaneder 18 dage. D. 14de dito lod jeg ham begrave udi Stavanger kirkegaard.

---

¹⁾ Nævnes i Thues Beskr. over Kragerø side 96 som tolder fra 1719.

²⁾ I ministerialbogen: Giøde.

1737. D. 13de juni behagede det Gud at henkalde min sal. datter Sara Margrethe. D. 17de blev hun begravet udi Stavanger kirkegaard i urtegaarden hos hendes sal. morforældre og hendes sal. søskende.

1738. D. 9de augusti blev min hustru forløst med en ung søn, som fredagen derefter d. 15de dito blev kristnet og kaldet Ole Smith efter hans sal. morfader. Hans faddere var: fru kommerceassessors Anna Mine Valentinsens, madame Anna Malene rektor Røyems og mademoiselle Anna Krass, item sr. Laurs Smith, Laurs Westly og monsr. Augustinus Ebbel.

1739. D. 19de septbr. Min allerkjæreste hustru fødte vores kjære liden søn, som fredagen derefter blev kristnet her udi Stavanger kirke af provsten mag. Claus Winter og kaldet Cornelius Creutz efter min hustrus morbroder, som var admiral i Moscou. Hans faddere var: velbaarne fru friherreinde baron Axel Rosenkrantz, som holdt ham for daaben, item madame Birgitta Nyrup sr. Børge Valentinsens og jomfru Dorothea Maria Ebbel, samt provsten hr. mag. Claus Winter, resid. kapellanen hr. Morten Morup og seign. Truels Jensen.

Til ovenstaaende slutter sig i manuskriptet følgende optegnelser om Ploug og hans nærmeste slægt, tilføjede af andre hænder:

Sit her tilforn net antegnede, kristeligen og vel førte lives laab har denne i sit liv redelige og elskelige, i sin død høit beklagede, nu hos Gud høist salige mand Jens Ploug, kongl. maj. velforordnede mægler her udi Stavanger, efter Guds himmel-sluttede raad og vilje med en salig død fuldkommet og tilende-bragt anno 1740 d. 23 junii kl. 5 slet eftermiddag efter 41 aars 3 maaneders 16 dages og 12 timers udlændighed i denne møie-fulde og bekymmerlige verden. Hvilket her til hans forrige levnets egenhændige optegnelser er tilsat af den sal. mands op-rigtige efterlevende ven, der elskede hans omgjængelse, beklagede hans skilsmisse og endnu erindrer hans død med Davids con-dolence over sin Jonathan: det gjør mig ondt for dig, min broder Jonathan. Men som han levede ikke sig selv, men sin Gud og

sin næste, saa er han ogsaa død i Herren i den trøst for sine efterladte, som Josef forlydede sine efterlevende til trøst: jeg dør, og Gud skal visselig besøge eder og opføre eder af dette land til det land, som han haver soret Abraham, Isak og Jakob.

Den 31 december bemeldte aar 1740 er den sal. mands efterlevende hustru forløst [med en datter], som onsdagen d. 4 jan. 1741 blev døbt udi Stavanger kirke og kaldet Sara Margrethe. Fadderne var: Sr. Kristian Magnus, mr. Kristofer Gjessing, mad. Elisabet von der Lippe, som bar hende til daaben, mad. Margrethe Kirsebom og mad. Gjertrud Tyrholm.

Christian Røyem.

Anno 1782 den 23de febr. døde min sl. moder Anna Katharina sl. Jens Ploug. Gift med min forhen afdøde fader fra den 8de julii 1729 til den 23de junii 1740. Hun var født anno 1703 den 26de martii. Efterladende sig 3de sønner og tvende døtre, nemlig: Abraham Ploug, ugift; Ole Smith Ploug, gift med frøken Henrika Maria Frantzen¹⁾; Cornelius Creutz Ploug, gift med jomfru Maria Frederika, sl. hr. provst Meydels datter; ældste datter Cicilia Kristina, gift med hr. kaptein Joakim Frederik Weltzin; yngste datter Sara Margrethe Ploug, ugift. — Stavanger ut supra.

Anno 1786 den 1ste martii døde min broder Cornelius Creutz Ploug. Han var født til verden den 19de septbr. 1739, og efterlod han sig sin hustru med 3de sønner, nemlig: Jens Ploug, Severin Meydel Ploug og Arent Kiobman Ploug, samt en datter ved navn Anna Katharina Smith Ploug.

A. Ploug.

¹⁾ Deres søn kjøbmand Ole Smith Ploug havde i egteskab med en datter af digteren Jens Zetlitz en datter, der er den eneste nulevende af denne slekt Ploug.